

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Менеджмент»

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор (перший проректор)

« 30 » 20 21 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 17 Менеджмент публічних установ та організацій

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

281 «Публічне управління та адміністрування»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація)

«Регіональне управління»

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет

економіко-гуманітарний, економіки та управління

(найменування інституту, факультету)

мова навчання

державна

2021 рік

Робоча програма «Менеджмент публічних установ та організацій» для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління»

Розробник: О.Ю. Ткачук, к. с.-г. н., доц. кафедри менеджменту

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від “ 30 ” 08 2021 року № 1

Завідувач кафедри Менеджменту

“ 30 ” 08 2021 року

(підпис)

Т.В. Пуліна

Схвалено методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від “ 30 ” 08 2021 року № 34

“ 30 ” 08 2021 року

Голова

(підпис)

Корольков В.В.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): 281 Публічне управління та адміністрування		
Змістових модулів – 3		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120 год.		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 3 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
76 год.	112 год.		
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44:76

для заочної форми навчання – 8:112

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій» є впровадження сучасних технологій менеджменту в управлінську практику державних організацій.

Об'єктом дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій» є механізм управління в публічних установах та організаціях.

Мета навчальної дисципліни надання студентам теоретичних знань і засвоєння ними практичних навичок з питань управління в системі публічних установ і організацій.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є набуття наступних теоретичних знань:

- основи теорії державного менеджменту;
- розвиток системи державної служби;
- методологія проектування системи управління державної організації;
- світовий досвід реорганізації державної служби;
- управління персоналом у державних організаціях;
- кваліфікаційні вимоги до державних службовців;
- упровадження інноваційних механізмів у державних організаціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

а) загальні компетентності:

1. **ЗК02** - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
2. **ЗК04** – здатність бути критичним і самокритичним;
3. **ЗК05** - здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
4. **ЗК06** - здатність працювати в команді;
5. **ЗК07** - здатність планувати та управляти часом;
6. **ЗК08** - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
7. **ЗК09** - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
8. **ЗК10** - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
9. **ЗК11** - здатність спілкуватися іноземною мовою;
10. **ЗК12** - навички міжособистісної взаємодії;
11. **ЗК13** – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

б) фахові компетентності:

Фахові компетентності, яких набувати здобувачі вищої освіти в процесі вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій»

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
СК01 Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.	Здатність аналізувати ефективність комунікаційних процесів у державних організаціях; володіти методами комплексного оцінювання результатів виконання завдань, передбачених цільовими комплексними програмами та програм соціально-економічного розвитку підпорядкованих об'єктів державного управління.
СК02 Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;	Здатність визначати сутність і зміст ефективності діяльності державної організації; принципи визначення ефективності діяльності державної організації та державної служби. Володіти світовим досвідом з формування системи оцінювання ефективності діяльності державної організації та державної служби; знати. показники, які відображають ефективність діяльності державної організації.
СК03 Здатність забезпечувати дотримання нормативно правових та морально-етичних норм поведінки	Здатність визначати сутність державної служби: і завдання; принципи функціонування державної служби; цілі й функції державної служби; нормативно-правове забезпечення функціонування державної служби.
СК04 Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.	Здатність визначати передумови впровадження інноваційних інструментів менеджменту в систему управління державними організаціями;
СК05 Здатність використовувати систему електронного документообігу.	Здатність визначати сутність електронного уряду як концепції державного управління в інформаційному суспільстві. Знати світовий досвід становлення електронного уряду; перспективи впровадження електронного уряду в Україні.
СК06 Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності	Знати сучасні моделі менеджменту державних організацій; Здатність к адаптації технологій менеджменту на регіональному рівні.

<p>СК07 Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати</p>	<p>Здатність забезпечувати підготовку оперативної інформації про результати поточної діяльності всіх підрозділів організації. Володіти підходами та методами аналізу результатів виконання потокового плану робіт підрозділів організації. Володіти методами оцінювання ефективності управлінських рішень у державних організаціях; аналізувати ефективність комунікаційних процесів у державних організаціях.</p>
<p>СК09 Здатність впроваджувати інноваційні технології.</p>	<p>Здатність визначати передумови впровадження інноваційних інструментів менеджменту в систему управління державними організаціями; взаємозв'язок ефективності економічних рішень і діяльності державної організації. Здатність визначати сутність електронного уряду як концепції державного управління в інформаційному суспільстві.</p>
<p>СК10 Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.</p>	<p>Знати світовий досвід становлення електронного уряду; перспективи впровадження електронного уряду в Україні; світовий досвід фінансування державних організацій</p>
<p>СК11 Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p>	<p>Знати світовий досвід з формування системи оцінювання ефективності діяльності державної організації та державної служби; показники, які відображають ефективність діяльності державної організації.</p>

Очікувані програмні результати навчання:

1. ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень
2. ПР11 Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
3. ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
4. ПР13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку;
5. ПР14. Уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов;
6. ПР15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи складових етапу трансформації державного управління в державний менеджмент

Тема 1. Передумови виникнення державного менеджменту

1. Сутність поняття «державна організація».
2. Механізм держави.
3. Основні поняття та еволюція державного управління.
4. Передумови та наслідки кризи державного управління.

Тема 2. Трансформація державного управління в державний менеджмент

1. Концепція «менеджеризму».
2. Сутність переходу від державного управління до державного менеджменту.
3. Основні положення державного менеджменту.
4. Критика концепції «менеджеризму».
5. Теорії менеджменту в державній організації.
6. Основні характеристики концепції «GOVERNANCE».

Тема 3. Державна служба України як об'єкт менеджменту

1. Державна служба: сутність і завдання.
2. Принципи функціонування державної служби.
3. Цілі й функції державної служби.
4. Нормативно-правове забезпечення функціонування державної служби

Тема 4. Проектування державної організації

1. Головні вимоги та критерії існування організації.
2. Основи проектування організації.
3. Вплив ситуаційних чинників на проектування державної організації.
4. Форми проектування організації.

Змістовий модуль 2. Організаційні складови державного менеджменту.

Тема 5. Формування системи менеджменту персоналу в державній організації

1. Стратегія та політика менеджменту персоналу державної організації.
2. Професійно-кваліфікаційна характеристика посади державного службовця.
3. Кадрова політика в державній організації.
4. Функції управління персоналом державної організації.
5. Роль і місце кадрової служби в системі управління персоналом.

Тема 6. Фінансовий і бюджетний менеджмент у діяльності державних організацій

1. Доходи та видатки державних організацій.
2. Передумови впровадження фінансового і бюджетного менеджменту в управлінську діяльність державних організацій.
3. Система оплати праці працівників державних організацій.
4. Планування доходів і видатків у державній організації.
5. Світовий досвід фінансування державних організацій

6. Нормативні документи, що регулюють питання обліку та планування доходів, видатків і витрат у державних організаціях.

Тема 7. Діяльність державної організації та показники визначення її ефективності

1. Сутність і зміст ефективності діяльності державної організації.
2. Принципи визначення ефективності діяльності державної організації та державної служби.
3. Світовий досвід з формування системи оцінювання ефективності діяльності державної організації та державної служби.
4. Показники, які відображають ефективність діяльності державної організації.

Змістовий модуль 3. Сучасні світові тенденції менеджменту державних організацій на державному і регіональному рівнях

Тема 8. Управління державними організаціями в країнах Європи

1. Організаційна модель Європейського Союзу
2. Особливості управління державними організаціями у Франції.
3. Головні особливості організації державної служби в Німеччині.
4. Особливості управління державними організаціями у Великобританії.

Тема 9. Управління державними організаціями в США

1. Система управління державними організаціями в США
2. Особливості державної служби США.
3. Основні принципи розбудови апарату професійного державного чиновництва.
4. Відбір, повноваження й оцінка службовців.
5. Відбір на посади вищого керівництва

Тема 10. Управління державними організаціями в країнах Азії

1. Категорії державних службовців у Японії та цінності службовців державних організацій.
2. Призначення на державну службу та службове становище чиновників. Специфічні особливості японського суспільства.
3. Регуляторна основа державної служби в Китаї.
4. Особливості кадрового менеджменту в державних організаціях Китаю.

Тема 11. Функціональні особливості діяльності державної організації як основа формування системи менеджменту

1. Приналежність державної організації до певного виду державно-владної діяльності (законодавчої, виконавчої та судової).
2. Типологія державних організацій за специфікою діяльності як основа ефективного менеджменту в державній організації.
3. Особливості компетенцій різних груп державних організацій.
4. Реалізація державною організацією функцій планування, організації, кадрового забезпечення та контролю залежно від

Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Основи складових етапу трансформації державного управління в державний менеджмент											
Тема 1. Передумови виникнення державного менеджменту.	8	2	1			5		2			2
Тема 2. Трансформація державного управління в державний менеджмент	8	2	1			5					5
Тема 3. Державна служба України як об'єкт менеджменту.	8	2	1			5					6
Тема 4. Проектування державної організації	10	4	1			5		2			4
Разом за змістовим модулем 1	34	10	4			20		4			17
Змістовий модуль 2. Організаційні складові державного менеджменту.											
Тема 5. Формування системи менеджменту персоналу в державній організації.	8	2	1			5					10
Тема 6. Фінансовий і бюджетний менеджмент в діяльності державних організацій.	8	2	1			5					8
Тема 7. Діяльність державної організації та показники її ефективності.	8	2	1			5					4
Разом за змістовим модулем 2	24	6	3			15					22
Змістовий модуль 3. Сучасні світові тенденції менеджменту державних організацій на державному і регіональному рівнях											
Тема 8. Управління державними організаціями країнами світу.	8	2	1			5		2			6
Тема 9. Управління державними організаціями в США.	8	2	1			5					5

Тема 10. Управління державними організаціями в країнах Азії.	8	2	1		5		2			5
Тема 11. Функціональні особливості діяльності державної організації як основа формування системи менеджменту.	8	2	1		5					5
Тема 12. Корупція та сучасні стратегії антикорупційної політики.	8	2	1		5					
Тема 13. Сучасні світові тенденції менеджменту на державному і регіональному рівнях.	8	2	1		5					
Тема 14. Проведення інноваційних управлінських механізмів у державній організації.	8	2	1		5					
Тема 15. Адміністративна реформа в Україні.	8	2	1		5					
Разом за змістовим модулем 3	64	16	8		40	18	2		6	21
Усього годин	120	30	14		76	120	6	2		112

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-сть годин
1	Тема 1. Передумови виникнення державного менеджменту.	1
2	Тема 2. Трансформація державного управління в державний менеджмент	1
3	Тема 3. Державна служба України як об'єкт менеджменту	1
4	Тема 4. Проектування державної організації	1
5	Тема 5. Формування системи менеджменту персоналу в державній організації.	1
6	Тема 6. Фінансовий і бюджетний менеджмент в діяльності державних організацій.	1

7	Тема 7. Діяльність державної організації та показники її ефективності.	1
8	Тема 8. Управління державними організаціями країнами міра.	1
9	Тема 9. Управління державними організаціями в США.	1
10	Тема 10. Управління державними організаціями в країнах Азії.	1
11	Тема 11. Функціональні особливості діяльності державної організації як основа формування системи менеджменту.	1
12	Тема 12. . Корупція та сучасні стратегії антикорупційної політики.	1
13	Тема 13. Сучасні світові тенденції менеджменту на державному і регіональному рівнях.	2

8. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи студента.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;
- систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій студентській конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення студентом на практичному занятті міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення даної дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких студент на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	<p>Тема 1. Передумови виникнення державного менеджменту.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні характеристики державних організацій. 2. Основні види державних організацій. 3. Сутність переходу від державного управління до державного менеджменту. 4. У чому полягають передумови переходу від державного менеджменту до державного управління? 5. Визначте сутність і структуру державного механізму. 6. Дайте характеристику причинам і наслідкам державної кризи. 7. Взаємозв'язок державного управління та ефективності діяльності державних організацій. 8. Дайте характеристику еволюції державного управління. 9. Визначте умови виникнення державних криз. 10. Наслідки виникнення державних криз. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив еволюції теорії менеджменту на формування системи державних організацій. 2. Фактори впливу на впровадження державного менеджменту в практичну діяльність державних організацій. 3. Проблеми переходу від державного управління до державного менеджменту. 4. Взаємозв'язок причин і наслідків державної кризи. 5. Комплексність кризи державного управління. 	5
2	<p>Тема 2. Трансформація державного управління в державний менеджмент.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринкова оцінка діяльності держструктур. 2. Упровадження методів приватизації державних послуг. 3. Децентралізація державного управління. 4. Сучасна концепція державного менеджменту. 5. Умова впровадження менеджменту в державну організацію. 6. Світовий досвід надання державних послуг. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив еволюції теорії менеджменту на формування системи управління державних організацій. 2. Фактори необхідності впровадження державного менеджменту в практичну діяльність державних організацій. 3. Складові ринкової оцінювання результативності державних організацій. 4. Світовий досвід приватизації державних послуг. 5. Сучасна концепція державного менеджменту. 6. Умови виникнення сучасної концепції державного менеджменту. 	5
3	<p>Тема 3 Формування колективу підприємства</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p>	5

	<p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософські засади теорії державної служби. 2. Понятійний апарат теорії державної служби. 3. Концептуальні ідеї теорії державної служби. 4. Теоретична модель державної служби. 5. Методи державної служби. 6. Принципи державної служби. 7. Цілі державної служби. 8. Характеристика нормативної бази державної служби. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція розвитку інституту державної служби. 2. Взаємозв'язок принципів і завдань державної служби. 3. Державна служба як особливий вид державних організацій. 4. Характеристика нормативно-законодавчої бази державної служби України. 	
4	<p>Тема 4. Проектування державної організації.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Параметри створення організації: вплив ситуаційних чинників на проектування державної організації, чинники зовнішнього середовища, алгоритм роботи всередині організації. 2. Елементи проектування державної організації. 3. Форми проектування організації. 4. Причини виникнення та сутність горизонтального й вертикального розподілу праці. 5. Особливості структур управління державними організаціями. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив спеціалізації діяльності на процес проектування державної організації. 2. Світовий досвід проектування державних організацій. 3. Особливості процесу проектування державних організацій. 	5
5	<p>Тема 5. Формування системі менеджменту персоналу в державній організації.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегія та політика менеджменту персоналу державної організації. 2. Кадрова політика в державній організації: механізм формування й реалізації. 3. Місце служби персоналу в державній організації. 4. Функції управління персоналом. 5. Особливості процесу найму в державних організаціях. 6. Процес оцінювання результативності праці спеціалістів усіх рівнів у державних організаціях. 7. Реалізація розвитку персоналу в державних організаціях. <p>III. Теми рефератів:</p>	5

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування ефективної системи найму працівників у державній організації. 2. Формування системи розвитку персоналу в державній організації. 3. Формування та робота з кадровим резервом у державній організації. 4. Сучасна система оцінювання результативності праці персоналу в державній організації. 5. Результати атестації як інструмент мотивації персоналу державної організації. 6. Джерела формування кваліфікаційних вимог до персоналу державної організації. 7. Формування критеріїв оцінювання професійних якостей державного службовця. 	
6	<p>Тема 6. Фінансовий і бюджетний менеджмент в діяльності державних організацій.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте характеристику об'єкта фінансування державного менеджменту. 2. Особливості формування доходів державних організацій. 3. Які особливості формування видатків державних організацій? 4. Бухгалтерський облік у державних організаціях. 5. Система оплати праці в державних організаціях. 6. Упровадження фінансового менеджменту в систему управління державними організаціями. 7. Нормативні акти, що регламентують фінансові відносини в державних організаціях. <p>III. Теми рефератів:</p>	5
7	<p>Тема 7. Діяльність державної організації та показники її ефективності.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність ефективності діяльності державних організацій. 2. Дайте характеристику особливостей процесу оцінювання результативності діяльності державних організацій. 3. Розкрийте зміст принципів, на яких ґрунтується система оцінювання ефективності діяльності державних організацій. 4. Об'єкт оцінювання ефективності діяльності державних організацій. 5. Основні тенденції провідних країн у формуванні оцінювання ефективності державних організацій і державної служби. 6. Управлінський аудит як ефективний інструмент оцінювання результативності державних організацій. 7. Економічний і соціальний зміст показників ефективності діяльності державних організацій. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складові ринкового оцінювання результативності державних організацій. 2. Основні підходи до формування системи оцінювання ефективності діяльності державних організацій. 3. Проблеми адаптації провідного світового досвіду оціню- 	5

	вання ефективності державних організацій у системи державного управління України.	
8	<p>Тема 8. Управління державними організаціями країнами міра.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основна мета та ідея створення Європейського Союзу. 2. Організаційні складові системи управління Європейським Союзом. 3. Характеристика системи державного менеджменту в Німеччині. 4. Особливості формування системи управління державними організаціями у Франції. 5. Принципи формування системи державного менеджменту у Великобританії. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційна структура ЄС як вдала модель міжнародного державного менеджменту. 2. Національні риси системи державного менеджменту в Німеччині. 3. Модель державного менеджменту у Франції. 4. Особливості державного менеджменту у Великобританії. 	5
9	<p>Тема 9. Управління державними організаціями в США.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні групи факторів впливу на формування системи менеджменту державних організацій у США. 2. Характерні риси державної служби США. 3. Еволюція формування організаційної структури державної служби в США. 5. Етапи процесу відбору і найму до державної служби США. 6. Переваги й недоліки трудової діяльності в державних організаціях США. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичні фактори формування системи управління державними організаціями в США. 2. Еволюція концепції формування системи державних організацій в США. 	5
10	<p>Тема 10. Управління державними організаціями в країнах Азії.</p> <p>II. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до формування системи управління державними організаціями у Китаї. 2. Регуляторна політика щодо державних організацій у Китаї. 3. Процес найму та розвитку спеціалістів державних організацій у Китаї та Японії. 4. Концепція безперервної освіти працівників державних організацій країн Азії. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регуляторна основа державної служби в Китаї. 2. Національні особливості формування системи державного менеджменту в країнах Азії. 	5
11	Тема 11. Функціональні особливості діяльності державної організації як	5

	<p>основа формування системи менеджменту.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структурна диференціація й спеціалізація за видами професійної державно-службової діяльності. 2. Приналежність державної організації до певного виду державно-владної діяльності (законодавчої, виконавчої або судової). 3. Компетенції та сфера діяльності державних організацій. 4. Розподіл організацій виконавчої влади за галузево-функціональною ознакою: соціально-культурна, господарсько-економічна, інфраструктура, сільське господарство й будівництво. 5. Спеціалізовані державні організації. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерій функціональних особливостей державних організацій у процесі формування системи менеджменту. 2. Компетентнісний підхід як основа типології державних організацій. 	
12	<p>Тема 12. Корупція та сучасні стратегії антикорупційної політики.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика поняття «корупція». 2. Види корупції, причини виникнення, сфери існування. 2. Які загрози несе корупція національній економіці? 3. Досвід боротьби з корупцією: сингапурська та шведська моделі боротьби з корупцією. 4. Проблеми корупції в Україні. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема конфлікту інтересів в корупційних процесах. 2. Основні тенденції антикорупційних дій. 3. Корупційні загрози для національної економіки України. 4. Соціальні передумови активізації державної політики в сфері протидії корупції в Україні. 	5
13	<p>Тема 13. Сучасні світові тенденції менеджменту на державному і регіональному рівнях.</p> <p>I. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.</p> <p>II. Підготовка до виступу на семінарському занятті з наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини реформ державного сектора в зарубіжних країнах. 2. Розробка законодавства на підтримку якості державної послуги. Досвід Бельгії, Канади, Франції, Португалії та інших країнах. 3. Адаптація технологій менеджменту на регіональному рівні. 4. Концепція Value for money (підвищення ефективності використання бюджетних коштів). 5. Бенчмаркінг як метод підвищення ефективності на регіональному рівні. <p>III. Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якість державної послуги як основа реформування державної служби. 2. Досвід делегування державних функцій поза державними організаціями в Японії. 3. Досвід Великобританії та інших країн: нові підходи до регі- 	5

	онального управління.	
14	Тема15. Адміністративна реформа в Україні.	6
	Разом	76

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання при вивченні курсу «Менеджмент публічних установ та організацій» здобувачам вищої освіти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, пропонуються наступні види індивідуальних завдань:

- підготовка наукової статті до друку;
- виступ на науковій конференції (друковані тези);
- участь в інтернет – конференціях;
- участь в студентських олімпіадах;
- конспект с теми (модуля) за заданим викладачем або власно розробленим здобувачем вищої освіти планом;
- реферат с теми(модуля);
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми модуля курсу);
- написання ессе, творчих завдань тощо.

Реферативна доповідь та участь в її обговоренні можуть бути предметом окремого оцінювання викладачем або враховуватись ним при оцінці інших форм контролю.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Методи контролю

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій», згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи; - інші види індивідуальних та групових завдань

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв'язання завдань, тестування.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, розв'язання завдань, тестування.

До основних завдань контролю знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння студентами програмного матеріалу дисципліни;
- інформування студентів про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація студентів до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи студентів і ефективність навчального процесу в цілому.

Контроль дозволяє вимірювати й оцінювати здобуті студентами у процесі навчання знання, уміння та навички, тому він відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій» застосовується поточний модульний контроль знань студентів. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у ЗНТУ порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю. При цьому загальна 100-бальна шкала оцінювання знань розподіляється так:

- оцінювання поточної успішності вивчення матеріалу дисципліни - 0-40 балів;
- оцінювання результатів виконання модульних завдань - 0-60 балів.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

– контроль систематичності та активності роботи студентів протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;

– модульний (проміжний) контроль.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом декана. Порядок такого контролю визначає викладач.

Об'єктом поточного контролю знань студентів є:

– відвідування лекційних та семінарських занять (10 балів);

– систематичність та активність роботи на семінарських і практичних заняттях (максимальна оцінка - 10 балів);

– виконання обов'язкового завдання для самостійного опрацювання (максимальна оцінка – 5 балів);

– виконання одного з вибіркового завдання для самостійного опрацювання (максимальна оцінка – 5 балів);

– участь в студентських конференціях та олімпіадах (10 балів).

Контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру базується на оцінюванні активності та рівня знань студентів при обговоренні питань семінарських занять. Шкала оцінювання становить: 0; 5; 10 балів.

Критерії оцінювання: активність студентів в обговоренні питань семінарів вимірюється середнім значенням одержаних впродовж семестру оцінок:

– за середньої оцінки нижче 2,5 студент отримує 0 балів;

– за середньої оцінки в інтервалі 2,6 - 3,9 студент отримує 5 балів;

– за середньої оцінки вище 4,0 студент отримує 10 балів.

Результати поточного контролю знань студентів вносяться до залікова-екзаменаційної відомості.

Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт за окремими частинами дисципліни (модулями).

Підсумкове оцінювання знань. Загальна підсумкова оцінка знань з дисципліни складається з суми балів за результати поточного та модульного контролю. До залікової екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Екзамен проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумковий контроль визначається як середня трьох контролів за перший, другий та третій модулі.

Розподіл балів з дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій»

№ п/ п	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів											
		Робота на лекції	Активна участь у дискусії	Презентація	Практичні заняття			Контрольна робота			Індивідуальне завдання	Разом	
					Присутність на прак. занятті	Опанування практичними навичками	Тестовий контроль						
1	Змістовий модуль 1 (4 лекц., 4 практ. зан.)	2			3	5	5	10				10	100
	Тема 1	2			3	5	8						18
	Тема 2	2			3	5	8						18
	Тема 3	2			3	5	8						18
	Тема 4	2			3	5	8						18
	Контрольна робота							13					13
	Індивідуальне завдання											15	15
2	Змістовий модуль 2 (3 лекц., 3 практ. зан.)	3			3	7	10	13				15	100
	Тема 5	3			5	7	10						24
	Тема 6	3			5	7	10						24
	Тема 7	3			5	7	10						24
	Контрольна робота							13					
	Індивідуальне завдання											15	100
3	Змістовий модуль 3 (6 лекц., 6 практ. зан.)	1			3	3	5	13				15	
	Тема 8	1			3	3	5						12
	Тема 9	1			3	3	5						12
	Тема 10	1			3	3	5						12
	Тема 11	1			3	3	5						12
	Тема 12	1			3	3	5						12
	Тема 13	1			3	3	5						12
	Контрольна робота							13					
	Індивідуальне завдання											15	100
	Разом	16			24	40	64	26				30	300/3 =100

**Розподіл балів, які отримують студенти при поточному оцінюванні знань
(екзамен)**

Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	100
18	18	18	18	24	24	24	12	12	12	12	12	12	

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Сутність поняття «державна організація».
2. Механізм держави.
3. Основні поняття та еволюція державного управління.
4. Передумови та наслідки кризи державного управління.
5. Концепція «менеджеризму».
6. Сутність переходу від державного управління до державного

- менеджменту.
7. Основні положення державного менеджменту.
 8. Критика концепції «менеджеризму».
 9. Теорії менеджменту в державній організації.
 10. Основні характеристики концепції «GOVERNANCE».
 11. Державна служба: сутність і завдання.
 12. Принципи функціонування державної служби.
 13. Цілі й функції державної служби.
 14. Нормативно-правове забезпечення функціонування державної служби
 15. Головні вимоги та критерії існування організації.
 16. Основи проектування організації.
 17. Вплив ситуаційних чинників на проектування державної організації.
 18. Форми проектування організації.
 19. Стратегія та політика менеджменту персоналу державної організації.
 20. Професійно-кваліфікаційна характеристика посади державного службовця.
 21. Кадрова політика в державній організації.
 22. Функції управління персоналом державної організації.
 23. Роль і місце кадрової служби в системі управління персоналом.
 24. Передумови впровадження фінансового і бюджетного менеджменту в управлінську діяльність державних організацій.
 25. Система оплати праці працівників державних організацій.
 26. Планування доходів і видатків у державній організації.
 27. Світовий досвід фінансування державних організацій
 28. Нормативні документи, що регулюють питання обліку та планування доходів, видатків і витрат у державних організаціях.
 29. Сутність і зміст ефективності діяльності державної організації.
 30. Принципи визначення ефективності діяльності державної організації та державної служби.
 31. Світовий досвід з формування системи оцінювання ефективності діяльності державної організації та державної служби.
 32. Показники, які відображають ефективність діяльності державної організації.
 33. Організаційна модель Європейського Союзу
 34. Особливості управління державними організаціями у Франції.
 35. Головні особливості організації державної служби в Німеччині.
 36. Особливості управління державними організаціями у Великобританії.
 37. Організаційна модель Європейського Союзу
 38. Особливості управління державними організаціями у Франції.
 39. Головні особливості організації державної служби в Німеччині.
 40. Особливості управління державними організаціями у Великобританії.
 41. Категорії державних службовців у Японії та цінності службовців державних організацій.
 42. Призначення на державну службу та службове становище чиновників. Специфічні особливості японського суспільства.

43. Регуляторна основа державної служби в Китаї.
44. Особливості кадрового менеджменту в державних організаціях Китаю.
45. Приналежність державної організації до певного виду державно-владної діяльності (законодавчої, виконавчої та судової).
46. Типологія державних організацій за специфікою діяльності як основа ефективного менеджменту в державній організації.
47. Особливості компетенцій різних груп державних організацій.
48. Реалізація державною організацією функцій планування, організації, кадрового забезпечення та контролю залежно від функціональних особливостей.
49. Загальна характеристика поняття «корупція»
50. Класифікація видів корупції та загроз від неї
51. Оптимальний рівень корупції
52. Проблема конфлікту інтересів
53. Світовий досвід боротьби з корупцією
54. Причини проведення адміністративних реформ у країнах Центральної, Східної та Північної Європи.
55. Сучасні моделі менеджменту державних організацій.
56. Проблеми впровадження управлінського та операційного аудиту на регіональному рівні. Адаптація технологій менеджменту на регіональному рівні.
57. Бенчмаркінг як ефективний інструмент державного менеджменту на регіональному рівні.
58. Передумови впровадження інноваційних інструментів менеджменту в систему управління державними організаціями.
59. Взаємозв'язок ефективності економічних рішень і діяльності державної організації.
60. Електронний уряд як концепція державного управління в інформаційному суспільстві.
61. Світовий досвід становлення електронного уряду.
62. Перспективи впровадження електронного уряду в Україні.
63. Формування ефективної системи менеджменту державних організацій.
64. Сучасні проблеми системи управління державними організаціями. Концепція адміністративної реформи в Україні.

13. Методичне забезпечення

Методичні вказівки до проведення семінарських та практичних занять з дисципліни «Менеджмент публічних установ та організацій» для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей ОКР «Бакалавр» денної та заочної форми навчання. Укл. О.Ю.Ткачук – Запоріжжя: НУЗП, 2019, - 28 с.

14. Рекомендована література

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Закон України «Про державну службу» від 16.12.93 // *Голос України*. — 1994. — № 2. — 5 січ.
3. Закон України «Про боротьбу з корупцією» // *Відомості Верховної Ради України*. — 1995. — № 34. — Ст. 266.
4. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» // *Відомості Верховної Ради*. — 2001. — № 33. — <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> Ст.175.
5. Указ Президента України від 9.12.2010 року № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» // *Офіційний вісник Президента України*. — 2010. — № 32. — Ст. 14.
6. Байденко В. І. Компетенції в професійній освіті / Байденко В. І. // *Вища освіта в Росії*. — 2004. — № 11. — С. 3–13.
7. Бакуменко В. Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній. — К.: Міленіум, 2003. — 256 с.
8. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; За заг. ред. В. Федосова. — К.: КНЕУ, 2004. — 864 с.
9. Державне управління і менеджмент: Навч. посібник у табл. і схемах / Г. С. Одінцева, Г. І. Мостовий, О.Ю. Амосов та ін. // За заг. ред. Г. С. Одінцової. — Х.: ХарРі УАДУ, 2002. — 492 с.
10. Авер'янов В. Б., Крупчан О. Д. Виконавча влада: конституційні засади й шляхи реформування. — Харків: Право, 1998.
11. Аудит адміністративної діяльності: Теорія й практика: Пер. з англ. — К.: Основи, 2000. — 190 с.
12. Боссарт Д., Деммке К. Державна служба в країнах-кандидатах до вступу до ЄС: нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Пер. з англ. О. І. Шаленко. — К.: Міленіум, 2004. — 128 с.
13. Воронько О. А. Керівні кадри: державна політика та система управління. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 156 с.
14. Гриценко О. І. Контроль та оцінювання управлінської діяльності: опор. конспект лекцій. — К.: НАДУ, 2009. — 108 с.
15. Василевська Т. Е. Особисті виміри етики державного службовця : Монографія. — К.: НАДУ, 2008. — 336 с.
16. Веснин В. Р. Практический менеджмент персонала: Пособие по кадровой работе. — М.: Юристь, 1998. — 496 с.
17. Державна служба: організаційно-правові основи й шляхи розвитку / За заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. — К.: Вид. дім «Ін-Юре», 1999. — 272 с.
18. Державне управління, державна служба й місцеве самоврядування: Монографія / Кол. авт.; За заг. ред. проф. О. Ю. Оболенського. — Хмельницький: Поділля, 1999. — 570 с.

19. Державне управління в Україні: централізація та децентралізація: Монографія / Кол. авт.; Відпов. ред. проф. Н. Р. Нижник. — К.: Вид-во УАДУ, 1997. — 448 с.
20. Державна кадрова політика: теоретико-методологічне забезпечення: Монографія / За ред. д-ра наук з держ. упр., проф. В. М. Олуйка. — К.: НАДУ, 2008. — 420 с.
21. Державний службовець в Україні (пошук моделі) / Н. Р. Нижник, В. В. Цветков, Г. І. Леліков та ін. — К.: Вид. дім «Ін-Юре», 1998. — 376 с.
22. Дубенко С. Д. Державна служба й державні службовці в Україні / За заг. ред. Н. Р. Нижник. — К.: Вид. дім «Ін-Юре», 1999. — 336 с.
23. Дубенко С. Курс державної служби як складова підготовки державних службовців // Вісн. держ. управління при Президентові України. — 1996. — № 1. — С. 116–117.
24. Дубов Д.В., Дубова С.В. Основи електронного урядування: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 176 с.
25. Дабосин П. С. «Критическая» теория общества и государства Ю. Хабермаса: Методол. аспект / Удмурт. гос. ун-т. — Ижевск : Изд-во Удмурт. гос. ун-та, 2001. — 170.
26. Желюк Т.Л. Державна служба: Навчальний посібник. — К.: Вид-во «Професіонал», 2005 — 576 с.
27. Зенков М. Ю. Закордонний досвід керування: Державна служба: Навч. посібник. — Новосибірськ: НГАУ, 2004. — 130 с.
28. Лісничий В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. — Х.: Торнадо, 2001. — 342 с.
29. Кадрова політика і державна служба у сфері публічного управління (регіон. аспект) / за заг. ред. В.М. Мартиненка. — Х.: ХарРІ НАДУ, 2008. — 303 с.
30. Малиновський В. Я. Державна служба: теорія й практика: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2003. — 160 с.
31. Каплан Р., Нортон Д. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп Бизнес», 2004. — 683 с.
32. Оболенський О. Ю. Державна служба України: реалізація системних поглядів щодо організації та функціонування: Монографія. — Хмельницький: Поділля, 1999.
33. Оболенський О. Ю. Державна економічна політика як цілеформуючий фактор діяльності державного апарату та державної служби // Вісн. Східноукр. держ. ун-ту. — 1998. — № 5(15). — Ч. 2.
34. Оболенський О. Ю., Рач В. А., Щедрова Г. П. Концептуальні аспекти структури та змісту програми професійного навчання державних службовців // Вісн. держ. служби України. — 1998. — № 4. — С. 58–65.
35. Оболенський О. Ю. Державна служба України: концептуальні аспекти розвитку // Зб. наук. ін. Укр. Акад. держ. управління при Президентові України: В 2 ч. / За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. — К.: Вид-во УАДУ, 1999. — Вип. 2; Ч. 2. — 360 с.

36. Оболенський О.Ю. Державна служба: Навчальний посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 344 с.
37. Державне управління та державна служба: словник-довідник / уклад. О. Ю. Оболенський. — К.: КНЕУ, 2005. — 480 с.
38. Опришко В. Державно-правова реформа в Україні: основні напрями // Право України. — 1998. — № 1. — С. 11–14.
39. Осовська Г. В., Осовський О.А. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2007. — 676 с.
40. Сороко В. М. Кадрова політика й державна служба: конспект лекцій. — К.: НАДУ, 2009. — 104 с.
41. Политико-административные отношения: концепты, практика и качество управления / Под ред. Сморгунова Л. В. — СПб.: Изд. С.-Петербур. ун-та. — 2010. — 322 с.
42. Государственная политика и управление. В 2-х ч. Ч. 1: Концепции и проблемы государственной политики и управления / Под ред Л.В. Сморгунова. — М.: РОССПЭН, 2006. — 496 с.
43. Щекин Г. В. Соціальна теорія й кадрова політика: Монографія. — К.: МАУП, 2000. — 342 с.
44. Чистов С. М. Державне регулювання економіки: Навч.-метод. посібник. — К.: КНЕУ, 2002. — 273 с.
45. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка.
46. Цуруль О.А. Менеджмент у державних організаціях. Навчально-методичний посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 142 с.
47. Weber M. *Wirtschaft und Gesellschaft. Grundriß der Sozialökonomik.* Bd. I, II. Tübingen. 1922. — 476 p.
48. Castells M. *Materials for an exploratory theory of network society.* — *Brit. J. of Soc.*, 2000, № 51, — p. 5–24.
49. Kenis, Patrick and Volker Schneider. *Policy Networks and Policy Analysis: Scrutinizing a New Analytical Toolbox* // Marin and Mayntz (eds.), 1991.
50. Beate Kohler-Koch. *Interdependent European Governance // Linking EU and National Governance/* Ed. by Beate Kohler-Koch. — Oxford: OUP, 2003. — P. 10–12.
51. *Governance in the European Union: A White Paper* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/governance/index_en.htm
52. *The Worldwide Governance Indicators (WGI) project* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp>
World Bank, *Managing Development — The Governance Dimension*, 1991.
53. Washington D. C. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2006/03/07/000090341_20060307104630/Rendered/PDF/34899.pdf
54. Бостан С. К. *Форми державного правління країн Європейського*

союзу: юридичні моделі і політична практика : монографія / С. К. Бостан. – Київ : Центр навчальної літератури, 2018. – 204 с.

55. Галай А. О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : монографія / А. О. Галай. – Київ : КНТ, 2015. – 408 с.

56. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами : навч. посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько. – Київ : Кондор, 2016. – 217 с.

57. Міжнародний менеджмент : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. : рек. МОНУ / О. Б. Чернега, В. С. Білозубенко, О. В. Озаріна та ін. ; за ред. О. Б. Чернеги.- 2-ге вид., оновлене і доп. – Львів : Магнолія 2006, 2011. – 592 с.

58. Публічне управління та адміністрування : словник. – Київ : Кондор, 2016. – 178 с.

59. Регіонально-адміністративний менеджмент : навч. посібник / під ред. В. Г. Воронкової. – Київ : Професіонал, ЦУЛ, 2010. – 352 с.